

Főszerkesztő:
dr. Káldor György

M.T.I.
MAGYAR TÁVIRATI IRODA

Felelős szerkesztő:
Baló László
Felelős kiadó:
Bares Sándor

Kiadja a Magyar Központi Híradó Rt. Budapest, VIII., Bródy Sándor-utca 5-7. Telefon: 139-686.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 1. kiadás 1948. november 14. 6 óra -- perc

Szakasits Árpád beszéde

FE/ÁK/PH GÁ

A t. Szerkesztőségek figyelmébe!
Az alábbiakban a t. Szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk Szakasits Árpád köztársasági elnöknek a debreceni Magyar-Szovjet Művelődési Társaság székházának avatásán elmondásra kerülő beszédét. Keretet később adunk. A beszéd csak értesítésünk után használható fel!

A köztársasági elnök beszéde elején hangoztatta, hogy Debrecen kétszer vált a magyar szabadság elindítójává, először 1948-ban, amikor Kossuth Lajos meghirdette a nemzeti függetlenséget és a Habsburg-ház trónfosztását, másodszer pedig 1945-ben, amikor itt alakult meg az első nemzeti kormány, az ideiglenes nemzetgyűlés, valamint Debrecenben alkották meg a földreformot, amely egyesítésre megváltoztatta az eddig szolgálásban, szegénységben élt dolgozó magyar parasztek sorát. A továbbiakban a magyar mezőgazdaság fejlődéséről szólt. Hangsúlyozta, hogy a dolgozó parasztek felismerték a szövetkezetek jelentőségét és minden rágalom, minden alattomos híresztelés ellenére önkéntesen egyre nagyobb tömegben lép a szövetkezés útjára.

- Debrecen városa - mondotta - eddig talán soha ki nem mondott szálakkal hozzá van növe a másik nagy történelmi ország-építő tethez, az iskolák államosításához is, amelynek jelentősége a demokrácia megszilárdítása szempontjából egyenlő a földreformmal, mert Debrecen lakossága túlnyomó többségében annak a református egyháznak a híve, amely elsőnek ismerte fel a magyar népi demokráciával való harmonikus együttműködés útját és példát mutatva a többi egyháznak a létrejött a megegyezés az egyház és az állam között. Nem a magyar demokrácia kormányán és hivatalos vezetőin mulott, hogy a katolikus egyházzal mindeddig nem sikerült hasonló megegyezésre jutni. Az állam és katolikus egyház viszonyának jelenlegi helyzetéért egyedül és kizárólag Mindszenty József a felelős.

A továbbiakban a köztársasági elnök hangsúlyozta, hogy akárhányszor gondolunk új országunk, népi demokráciánk épülésének hatalmas állomásaira, akárhányszor beszélünk az elért eredményekről, soha egy pillanatra sem szabad elfelejtenünk a szovjet hadseregéről, a Szovjetunióról, amely ezt lehetővé tette, nemcsak a felszabadítás tényével, hanem azután is szűnet nélküli segítségével, támogatásával. Külön meleg szavakkal emlékezett meg a köztársasági elnök Vorosilov marsallról.

Ezután a Magyar-Szovjet Művelődési Társaság feladatairól szólva hangoztatta, hogy a Társaság feladata megismertetni a szovjet kulturát és technikai eredményeket a magyar dolgozókkal, közelebb hozni a magyar népet a szovjet néphez.
/Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 2. kiadás

1948 november 14

6 óra 5 perc

Bajcsy-Zsilinszky emléktűnnap Sopronban

FE/ÁK/PH GÁ
Az alábbiakban a t. Szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk vasárnap délelőtt 11 órakor kezdődő soproni Bajcsy-Zsilinszky-emléktűnnap avatásán elmondandó beszédeket. Keretet később adunk. A beszéd csak értesítésünk után használható fel!

§ /ÁK GÁ

Dinyvós Lajos miniszterelnök beszéde

A miniszterelnök beszéde elején Bajcsy-Zsilinszky Endre harcait ismertetve a Horthy-fasizmus ellen. Időközben Bajcsy-Zsilinszky egyes beszédeit, amelyeket a Parlamentben tartott, majd így folytatta:

- Mi, a Függetlenségi Front Kormányja és a Függetlenségi Front pártjai hittel és meggyőződéssel vállaltuk és vállaljuk Zsilinszky Endre útját és tudjuk, hogy jó utat járunk. A népi demokrácia négyéves munkája előtt az egész világ, barát és ellenség, tisztelettel és elismeréssel áll meg. Alkotásainkkal évtizedek és évszázadok mulasztását pótoltuk és több kenyeret, nagyobb jólétet, szabadságot adtunk a dolgozó magyarok millióinak kezebe, olyan összeomlás után, ami még a katasztrófákban gazdag magyar történelmében is páratlanul áll.

- A nép ellenségeinek fájnak a mi eredményeink, amit mi megértünk, de ne csodálkozzék senki, ha kemény kézzel letörjük az ellenállásukat, megtörjük a reakció erejét, akár főpapok bíborosai, reverendáival, aranyláncjaival és gyűrűivel, akár a hivatali, vagy gazdasági passzivitás szürke, színtelen főgatyáival, akár a falusi nagyszemek szoboralkisérleteivel jelentkezik.

- Léttük a reakció kártékony erőfeszítéseit a beszolgáltatások idején és léttük, mikor megindultak a mezőgazdasági észi munkálatai. Is már nyugodtan mondhatom, hogy a népi demokrácia a beszolgáltatási esete után megnyerte az évi mezőgazdasági esztét is.

- Meg fogunk birkózni Mindszenty bíboros ur államunkjával is! Az ország népe egészséges ösztönnel felismeri azt a romboló szándékot, ami a klerikális reakció részéről lépten-nyomon jelentkezik a magyar életemben. Öntudatos demokratikus tömegeink az ország minden részéből tiltakoznak az esztergomi esztét ellenforradalmi tevékenysége ellen.
/Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B3. kiadás 1948. november 14. 6 óra 10 perc

/ Szakasits Árpád beszéde, folyt. / FE/IR/PM GA /

Erről az ünnepségről küldjük - mondotta - barátságunkat és szeretetünket a Szovjetunió népeinek és nép vezetőinek, hazánk őszinte barátjának, Sztálin generalisszimuszának. /MTI/

Építőmunkások a francia bányászokért

MÉNSZ & SK/PI GP A MÉNSZ-hoz tartozó nemzeti vállalatok és üzemek dolgozói a francia bányászok megsegítésére 15.960 forintot gyűjtöttek. Ebből kiemelkedik a Cuzor László államosított vállalat 220 forintos gyűjtése, az üvegiparhoz tartozó dolgozók 2292 forintos gyűjtése, azonkívül Fehér és Dános államosított nemzeti vállalat 4166 forintos gyűjtése.

A csepeli MI gyár dolgozói gyűjtést indítottak a francia bányászok megsegítésére. Eddig 29.707 forint 36 fillért gyűjtöttek össze. A MDP csepeli szervezete 5000 forintot gyűjtött ugyanerre a célra. /MTI/

Bajcsy-Zsilinszky Endre emlékünnepe Sopronban - Dinnyés Lajos miniszterelnök beszéde, /1.folyt./

FE/IR/PM GA - Én a kormány részéről azt mondom, hogy aki a demokráciára kezeti emel, ne számítson a demokrácia kíméletére. Mi tiszteljük az emberek vallásos meggyőződését, biztosítjuk a hitélet szabadságát, de nem vagyunk hajlandók eltérni a körmeneti reakciós politikai tüntetések szabadságát. Tiszteljük az egyházak főpapjait, de csak addig, amíg főpapok. Aki főpap léteire hordóra áll, vagy elkíséri forradalmi munkában szerepet vállal, annak vállalni kell a horden való szereplés és a demokráciaellenes bujtogatás minden következtét.

- Néhány nappal ezelőtt a püspöki kar deklarációt adott ki, amelyben szolidaritást vállalt az esztergomi érsekkel. Bennünket nem nyugtalanít ez a deklaráció, csak éppen kénytelenek vagyunk levonni belőle bizonyos következtetéseket. A püspöki kar most olyan lépést tett, amivel az egész magyarországi katolikus egyház ügyét az esztergomi érsek szándékára szándékozik feltenni. Ha valóban ez a szándék és ha a püspöki kar a maga egységében valóban ezen az úton akar továbbhaladni, a püspöki karak lesznek felelősek érte.

- Vagy végre tudomásul mindenki, hogy a magyar életben lezárult a gyászos korszak és a magyar dolgozó nép közé vette a politikai és gazdasági hatalmat s azt több senkinél a kedvéért nem hajlandó kiadni a kezéből. Nem adja vissza az Eszterházy hercegek 200.000 holdját, nem adja vissza a gyárakat és a bankokat: a nagytőkésnek és nem fogja visszaadni az esztergomi érsek és a győri püspök latifundiumait sem. /folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B4. kiadás 1948 november : 14. 6 óra 15 perc

/Bajcsy-Zsilinszky emlékünnepe Sopronban, 2. folytatás./

ME § /PM GA

Dinnyés Lajos beszéde

A katolikus egyház főpapjai be tudják tölteni egyházfejedelmi hivatásukat akkor is, ha azt nem kapcsolják össze földesurassággal. Ha nem uralkodnak kizsákmányolt és elnyomott gazdasági cselédék ezrei és tízezrei felett. Sem Krisztus, sem Szent Pál nem beszélt arról, hogy az apostolok utódjai földesurak legyenek és arról sem, hogy földesuraknak, bankároknak és gyárosoknak legyenek a védőmezői. És ha a magyar katolikus egyház főpapjai közül kevesen vagy sokan utat tévesztettek, én úgy gondolom, okosabb dolog volna számukra visszafordulni féltől, mint továbbmenni azon az úton, amely az egyház és a hívek szempontjából egyformán veszélyes. A magyar kormánynak megvan az ereje és bátorsága hozzá, hogy bárkivel szemben szükség esetén a legkomolyabb rendszabályok alkalmazásával megvédelmezze a demokráciát.

A magyarországi ellenforradalom szent szövetsége, amely a kiváltságosok örök uralmát akarta itt biztosítani, 1944-45-ben összeomlott a Szovjetunió fegyveres erejének pörlyesapásai alatt. Az Oroszországban 31 évvel ezelőtt lezajlott nagy forradalom új eszméket és ideálokat hozott az emberiség számára. Az egész földkerekségen megindult egy olyan társadalmi átalakulás, amely szétrombolja a kapitalista társadalmi rendet. És ennek az átalakulásnak nemcsak itt a magunk életében lehetünk közvetlen tanúi, résztvevői és munkásai, hanem tanúi vagyunk minden világrész minden országában.

Magyarország a népi demokráciának és a békepolitikának az útját választotta és ezen az úton elsősortban a Szovjetunióra, Magyarország nagy barátjára és szövetségeseire, arra a hatalomra támaszkodik, amelyik a világ legnagyobb katonai erejét mondhatja a magáénak és mégis a békét, az építést és a boldogulás nyugalmát akarja biztosítani a világ népei számára.

Belpolitikai feladatunk visszavenni a reakció minden tömögését, folytatni az újjáépítést, növelni a termelést, biztosítani a dolgozó tömegek jólétét és erre a célra összefogni minden valóban demokratikus erőt. Erre az összefogásra szükséges a Függetlenségi Front újjászervezése.

B 5. kiadás

1948 november 14

6 óra 20 perc

/Bajcsy-Zsilinszky emlékünnap Sopronban, 3. folytatás./

§ /Hó Gá

Nógrádi Sándor Államtitkár beszéde

Nógrádi Sándor, miniszterelnökségi Államtitkár a Magyar Dolgozók Pártja Központi Bizottsága nevében szólott fel.

- Le kell szögezzen, - mondotta - hogy védelmi harcra folytatunk az egyházi reakció folytonos és erősödő támadásai ellen. Ezt a védelmi harcunkat nem a vallás ellen és nem az egyház ellen folytatjuk, hanem egy reakció egyházfő és ezek ellen az egyházi személyek ellen, akik Mindszenty utasításra a templomot a politikai reakció néppellenes és államellenes uszítás céljaira használják fel. Néppellenesség, országrontásük - emelte fel hangját - még akkor is, ha ezeket az üzemleiket a papi talárba öltözve folytatják. Ezért mondjuk nekik, hogy esordultig a pohár! Ha folytatják üzemleiket, a népi demokrácia büntető keze teljes erővel fog rájuk lesújtani.

A továbbiakban hangsúlyozta Nógrádi Államtitkár, hogy a magyar dolgozók mind nagyobb tömegű követelnek erőlycsintézkedéseket a kormánytól Mindszentyék uszításai ellen. A reakciók kulákoknak és a Mindszentyista propagandára a legjobb válasz az őszi szántási-vetési munkálatok sikere - hangsúlyozta. A kis- és középparaszt országában magának tekintti a népi demokratikus rendszert, - mondotta -, bizalommal van a kormány iránt és bizalommal néz a jövőbe.

- A harc azonban nem lehet Te, hanem még hosszú időn keresztül egyre élesebb formát ölt. Ezzel szemben kell. Ezért van szükség fokozott összefogásra és fokozott harcra a népi demokratikus erő részéről. Az a szorosabbra fűzött Függetlenségi Front, amelynek létrehozására az előkészületeket megkezdtük, nem az önelégültség, a sikereken való nyugvás, hanem a harc frontja lesz a klérikalitás, földesuri és kapitalista reakció ellen.

A magyar dolgozó parasztság gazdasági és kulturális életének felmentéséről a következőket mondotta az Államtitkár:

- Ezt csak a mezőgazdaság géposztása és a dolgozó parasztság szövetkezetekbe való önkéntes tömörülése szükséges. Ha azt akarjuk, hogy a technika és ezzel együtt a jólét és a kultúra áldásai bevonuljanak a faluba, akkor a dolgozó, vagyis a kis- és középparasztság szövetkezését kell minden erővel támogatni - szigorúan távol tartva a szövetkezettől a zsirosparasztot - és egyéb kereskedelmi jellegű szövetkezeti formák mellett bátran a termelőszövetkezetek létrejöttén kell fáradozni. Ez az előfeltétele annak, hogy a dolgozó magyar parasztság megszabaduljon a falusi kizsákmányolók elnyomásától és gazdasági, valamint kulturális helyzete gyökeresen megjavuljon.

/Folyt. köv./

B 6. kiadás

1948 november 14

6 óra 25 perc

/Bajcsy-Zsilinszky emlékünnap Sopronban, 4. folytatás./

§ /Hó Gá

/Nógrádi beszéde/

A szövetkezeti mozgalom fejlesztésében a szövetkezeteknek géppark, műtrágyával, nemcsinált vetőmaggal, olcsó hitellel való ellátásában, a munkások és a parasztság közötti kapcsolatban a dolgozó parasztság magamellétt találja az egész ipari munkásságot, a Függetlenségi Front minden pártját. Az ipari munkássággal szorosan összefogva ennek a feladatnak a megoldásában is győzni fog a magyar falu dolgozó népe.

- Ha megkérdeznék bennünket, hogy hová, milyen társadalmi körbe megyünk akkor, amikor a gyárak és a bankok már nem a kapitalisták, hanem a dolgozók, a munkások és a parasztok között lévő államhatalom között vannak, és amikor a falun már nem a földesbirtokos és a zsirosparaszt uralkodik, hanem a dolgozó parasztság géposztott, virágzó szövetkezeti gazdasága, akkor mi azt feleljük, hogy a szocialista társadalmi körbe, amely nem ismer nyomort, kizsákmányolást, elnyomást, szolgátságot, - amely szabad emberek társadalma s amelyben minden dolgozó embernek és családjának boldog életre biztosított van. /Folyt. köv./

Nyárády Miklós pénzügyminiszter beszéde

Nyárády Miklós pénzügyminiszter, a Független Kiszákmányoltak Pártjának elnöke az emlékünnapon az 1944. december 1-én történt eseményeket és Bajcsy-Zsilinszky Endre halálára emlékező beszédet mondott. - Az a rendszer, - mondotta - amelyben a nyilas püspökök vérbírósága győztesen, nem győzött elveket hivatkozni győzelemükben a Bajcsy-Zsilinszky Endre emlékeztető halálra ítéltet a közéletben egyik legnagyobb ünneppé, a békét és szerelmet szimbolizáló Karácsony napján végrehozta. Az a rendszer, amely akkor már a felszabadított Szovjet Hadserő hatalmas csapásai alatt agonizált, tudta, hogy Bajcsy-Zsilinszky Endre kivégzésével sem nem hosszabbíthatja meg a maga gyálatos uralmának megcsúszott napjait, sem pedig meg nem fejthetja a magyar nép lelkéből egyre erősebben kitörni akaró szabadságvágyat. Ennek a szabadságvágynak a magyar nép lelkébe Bocskay, Rákóczi, Kossuth évszázados hagyományoként a germán hódításvágy és elnyomás ellen őgő és úls gyűlöletnek és a magyar függetlenségi gondolatnak volt hordozója és létfontosságú Bajcsy-Zsilinszky Endre.

A továbbiakban a miniszter hangsúlyozta: hogy a magyar szabadság fejjének szánták. - A Szovjet Hadserő elsöpörte a német imperialistákat és hitvány hazai kiszolgálóikat hordít és lehetővé tette, hogy Magyarországon egyik pillére lehet a világ békéjéért folytatott küzdelemnek. /Folyt. köv./

Nógrádi Államtitkár beszéde

Egyel tisztában kell lennünk: a történelem Európában napirendre tűzte a szocializmusba való átmenet kérdését. Válaszut elé állított minden európai népet: a kapitalizmust akarja-e, avagy a szocializmust. Ugyanakkor a történelomok az a második világháború utáni új fázisa szemléltetően bizonyítja, hogy a haladó kapitalizmus állandó válságot, nyomort, egyre súlyosabbá váló társadalmi konfliktusokat, a nemzeti függetlenség veszélyeztetését, sőt elvesztését hozza magával.

/folyt.köv./ L

Gondoljunk akár Franciaországra, akár Görögországra. Ezzel szemben megdöntötlen bizonyítékokat szolgáltat arra, hogy felemelkedés egy nép számára csak a kapitalizmust leváltó szocialista társadalom építésével lehetséges. Ez a mi fejlődésünk útja is.

Ezután a nemzetközi politikai helyzetről beszélt

Nógrádi Államtitkár:

Azoknak az amerikai választóknak a többsége, akik a múlt héten a szavazó urnához járultak, nem azért szavaztak Trumanra, mert lelkesednek Truman politikájáért, hanem azért; mert meg akarták akadályozni, hogy a másik jelölt, Dewey legyen az elnök. Dewey ellen azért szavaztak, mert tudják róla, hogy ő a bizalmi ember azoknak a nagy kapitalista köröknek, amelyek nyíltan hirdetik egy új háború szükségességét. Az elnökválasztás tehát bizonyította, hogy az amerikai nép többsége a háború ellen van. A szavazás eredménye igazolta Sztálin generalisszimusznak legutóbbi megállapítását, hogy a népek emlékezetében tulságosan élőnken élnek az elmúlt háború borzalmai és tulságosan nagyok a béke erői semhogy ezeket az erőket le lehetne gyűmni és egy újabb háború felé fordítani.

Ez még Amerikára is igaz. Annál igazabb ez

Európára, ahol a népek a saját bőrükön érezték a háború borzalmait.

A Szovjetunió következetes békepolitika

kája egyre nagyobb tömegeket tömörít a földkerekség minden táján a béke frontjának zászlója alá. Ez a folyamat most még erősödni fog annak láttán, hogyan feneklett meg az angolszász imperialisták makacs agresszív politikája például Berlin kérdésében s hogy milyen áthidalhatatlan ellentétek tángonak az angolszászok és Franciaország között Nyugatnémetország kérdésében.

A béke erői azonban napról-napra növekednek s egyre kevesebb lesz azoknak a száma, akik az amerikai és angol háborús uszítókat követik.

A Szovjetunió hatalmas diplomáciai sikerét a német kérdésben most már elismeri még a jobboldali nyugati sajtó is.

Egyik vereség a másik után éri az agresszív angolszász imperialista politikát a nemzetközi politika más területein is. A francia dolgozók hatalmas sztrájkmozgalma a nagyobb darab kenyérrézt, a marshallizálás ellen és a Szovjetunióval való együttműködésért; a kínai népi hadsereg fergeteges előnyomulása és döntő jelentőségű győzelmei Csangkajsok amerikai fegyverekkel felszerelt hadseregével szemben; a görög demokratikus hadsereg sorozatos győzelmei a monarchofasizta zsoldosokkal szemben; - mindmégannyi súlyos kudarc az angolszász imperialisták világhódító tervvel számára legfontosabb stratégiai gócaikban.

A nemzetközi helyzet legújabb fejlődése beszédes bizonyítéka a szabadság, függetlenség és béke erői legőzhetetlenségének.

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 8. kiadás

1948. november 14.

6 óra 35 perc

/ Bajcsy-Zsilinszky emlékünnap Sopronban, 5. folyt. /

Fé/Mk/PM Gá A magyar népi demokrácia szilárd pillőre a Szovjetunió vezetése alatt álló békefrontnak. Mindszentynek és társainak nincs igénye, hogy mi ehhez a fronthoz tartozunk. Ők azt szeretnék, ha megismételnék az amerikai-angol imperialisták oldalán azt a katasztrófapolitikát, amit a hozzá hasonló hét-nyolc évvel ezelőtt Hitler oldalán rákényszerítettek népünkre. De hiába szeretnék, azóta magyot fordult a világ. Most már nem a Horthy, Bárdossy és Mindszentyk döntenek a magyar politika irányáról, hanem maga a nép. És minthogy a mi népünk maradéktalanul levonta a tanulságot a multból, egyszermindenkorra felszámolta a földesurak, a kapitalisták és kiszolgálóik nemzetrontó politikáját.

A magyar nép tudatában van annak, hogy függetlenségét, szabadságát és békéjét a Szovjetunióval kötött barátsági és kölcsönös segélynyújtási szerződés nemzeti önállóságunknak és hazánk felvirágzásának záloga. Mi hűek maradunk ehhez a szerződéshez tűzön-vízen keresztül. Megvédjük a szabadságszerető népek közös ügyét minden eszközzel. Erős, korszerű felszereléssel ellátott honvédséget hozunk létre. Nem azért, hogy háborút kezdjünk bárki ellen is, hanem azért, hogy szövetségeseinkkel összefogva szilárdan a Szovjetunió oldalán állva elhárítsuk a háborút; azért, hogy megvédjük a békét és nemzetünk függetlenségét. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 9. kiadás

1948. november 14.

9 óra --perc

Ismét áll a szegedi Tisza-híd!

Kir & GF/Mi Gá Mához egy hétre Gerő Ernő átadja a forgalomnak az újjáépült szegedi Tisza-hidat.

A rombolva visszavonuló német csapatok 1944 október 9-én felrobbantották a szegedi közúti hidat. Azóta az olomiai örökkei szintén élet-halálharcra folyt a Szeged és Csanád közötti forgalom biztosítására, amely azonban - különösen a téli és a tavaszi időszakban - nem lehetett zavartalan, mert a nagy forgalmat a gyenge teherbírásu pontonhídon, sem a kis befogadóképességű teherkomppal tökéletesen nem lehetett lebonyolítani.

A népi demokrácia gondoskodása folytán és a magyar nép áldozatkészsége révén 1947 július 1-én a MÁVAG hős hidépítő munkásai hozzáfoghattak az új közúti híd alapozó munkálataihoz. Akkor még úgy látszott, hogy ha minden rendben megy és ha nem jön közbe semmi akadály, az év december 31-ére elkészül Szeged hidja.

Kíváncsiak tömege járta ki nap-mint-nap a szegedi Tisza-partra és reménykedve figyelték, hogyan végzik a buvárok a roncs-kiomlással munkálatokat, majd a szakmunkások a pillőrek megalapozását. Nem is akadt a városban más beszéd tárgy, csak a hidépítés és erről tárgyalnak még ma is. Szeged apraja-nagyja örömmel várja november 21-ét amikor Gerő Ernő, a hídverő miniszter átadja a forgalomnak a népi demokrácia újabb hatalmas, büszke ajándékát Szeged népének.

A nyár végén kezdték meg a híd modern részének építését. A hatalmas modern nyilás szerkezetének torhát nem a híd alsó része hanem az iv hordja. Az iv építését szegedi és ujszegedi oldalról egyszerre kezdték s a Tisza közepén ért össze a két főlív. Tünneményes pontossággal dolgozott a vasalkatrészek beemelésénél a 100 tonnás Nagy Endre daru.

Az ívek kifeszítése után a szegecselő munkások kezdték el a munkát "puskáikkal", majd a betonozók indultak rohamra, akik a modern nyilás betonozását rekordidő alatt, három nap alatt, fejezték be és az összmunkánál közel 25.000 forint megtakarítást értek el.

Ma már az utolsó simításokat végzik a szegedi közúti hídon, amelybe 260 vagon vaszerkezetet építettek be. A hősies munkát végző MÁVAG-hidászok megtették két lassúgukat és ha napokig tartó esőzés, rossz időjárás nem következik be, akkor a hidat november 21-én átadják a forgalomnak, negyven nappal hamarabb a kitűzött időnél.

Az új híd teherbíró képessége sokkal nagyobb, mint a régió volt és abban is különbözik a régitől, hogy már a forgalomba helyezéskor megindul rajta a rendszeres villamosjárat is a szegedi vasút és a Tiszántul között. /MTI/K

M-T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 10. kiadás 1948 november 14 10 óra 10 perc

Megszökött sikkasztó

Fő & Mi/Mi/Hné gs Lehmann Kálmán, 31 éves könyvelő 43,110 forintot vett fel a Nemzeti Banktól munkabérekre és fizetésekre. Az összeget nem fizette be a vállalatnál, hanem saját céljaira fordította és megszökött.

Személyleírása: 175-180 cm. magas, hajlotthátú, barnahajú, magas homlokú; aranykeretes szemüveget hord. Feltűnő ismerhető jelle; kissé dadog. Eltűnésakor sötétszürke zakót, drapp ballonkabátot viselt.

Aki felismeri adja át a legelső rendőrszemnek, vagy a fekapitányság büntügyi osztályának. A nyomravezető 1.000 forint jutalomban részesül. /MTI/

/Bakosy-Zsilinszky emlékünnap Sopronban, 6. folytatás/

FE/Mn/Hné gs Darvas József miniszter beszéde

Darvas József miniszter a Nemzeti Parasztpárt nevében szólalt fel a soproni Bakosy-Zsilinszky emlékünnapelyen. Beszédében foglalkozott a népi demokrácia kialakulásával és a jövő feladataival, mint egyik legfontosabb kérdést, a paraszti jövő kérdését emlitette. Hangsúlyozta, hogy a földreformot a magyar népi demokrácia sikerrel megoldotta, de ezzel még a parasztság kérdése nincs elintéztve. Régi, elavult termelési módszerekkel dolgozunk és az azzal fenyegeti mezőgazdaságunkat, hogy a nemzetközi piacon nem lesz versenyképes. Elitélte beszédében azokat az irányokat, amelyek a parasztságnál a szabad versenyt hirdetik, mert az csak azt hozza mag után, hogy ismét hatalmas földbirtokok alakulnak ki és kisparasztek tízezrei mennek tönkre. A mezőgazdaság fejlődését csak úgy biztosíthatjuk, ha azt megszervezzük, ha tervezett termelés folyik.

Nincs tehát ma más út a parasztság számára - mondta - mint megtalálni a kölcsönös segítés, az összefogás, a szervezett termelés és szervezett értékesítés útját. Az a fordulat, ami különösen az utóbbi hónapokban észlelhető a kis- és középparasztság körében a szövetkezetek iránti érdeklődésben az, hogy a bérlőszövetkezetek mellett egyre több termelőszövetkezet megalakulását láthatjuk mindenütt az országban, mindez a dolgozó parasztság helyes tájékozódását mutatja. Egyre szélesebb a dolgozó parasztságnak az a rétege, amelynek szemében a szövetkezet már nem munus, hanem a paraszti felmentésnek legfőbb eszköze.

/Folyt.köv./

K

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 11. kiadás 1948 november 14 12 óra 40 perc

/Bakosy-Zsilinszky-emlékünnap Sopronban, 7. folytatás./
FE/Mn/Hné gs /Darvas miniszter beszéde/

A továbbiakban a miniszter hangsúlyozta, hogy az ellenség áron belül akar kerülni, amikor befurakszik a földművelőszövetkezetekbe. Ezért volt szükség - mondta - a nemrégiben megjelent kormányrendeletre, amely szabályozza, hogy kik lehetnek tagjai a földművelőszövetkezetnek. A múltban paraszti romantikával igyekeztek félrevezetni a parasztokat. A dolgozó parasztek azonban nagyon jól tudják, hogy mi volt emögött: embertelenül nehéz munka, kevés kenyér, pusztító népbetegségek ezernyi fajta, középkori elmaradottság, tudatlanság, babona.

Meg kell szünnie a hazug paraszti romantikának és a dolgozó magyar paraszt tanuljon és művelődjön, legyen a föld jó szalmunkása. Legyen egészséges, jó lakás, villany, fürdőszobával, rádióval, könyvvel. Ez a fejlődés útja és ezt az utat kell egyengetni. Mindez természetesen nem megy egyik napról a másikra, de ha mindnyájan akarjuk, valósággá válik. Törvényeink, rendeleteink ennek jegyében születnek, terveinket ezek érdekében készítjük.

A miniszter ezután a gépállomások jelentőségét hangsúlyozta, majd ismertette terveinket, amelyek a falu és a város közötti különbségeket hivatottak mindjobban eltüntetni. Beszélt még a külső és belső reakcióról is hangsúlyozta, hogy a magyar demokráciának van ereje, hogy lehetetlenné tegye a vallási mozgó eltöztetett szélsőségek politikai rombolását. Jövő harcunk sikere érdekében szorosabban kell fűznünk a demokratikus erők sereit, meg kell alapítanunk az Új Függetlenségi Frontot.

A jövő, amely felé menünk, sok harcot, sok munkát követel még tőlünk, de int már felénk egy virágzó, boldog ország képe - fejezte be beszédét Darvas József. /Folyt.köv./

Budapestre érkezett Judin, a "Tartós Békéért, Népi Demokráciáért" főszervezője

D/D/Hné gs A Nemzetközi Újságíró Szövetség Végrehajtó Bizottságának budapesti ülésén résztvevő szovjet újságírók elnökség vezetője, Judin, a "Tartós Békéért, Népi Demokráciáért" főszervezője, vasárnap délután repülőgépen Budapestre érkezett. A budapesti repülőtérén Biró Zoltán, a Magyar Dolgozók Pártja központi vezetőségének tagja, Szmirnov, a szovjet nagykövetség tanácsosa és a Magyar Újságírók Országos Szövetségének képviselői üdvözölték. /MTI/

K.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 12. kiadás 1948 november 13 13 óra 05 perc

Az MDP V. Országos Katonai Konferenciája

HM & Mn/Mn/Hné Gs Ünneplés keretében nyílt meg szombaton délután a Honvédség Házában a Magyar Dolgozók Pártjának V. Országos Katonai Konferenciája. A megnyitón Rákosi Mátyás vezetésével megjelent az MDP központi vezetésének több tagja: Szakasits Árpád köztársasági elnök, Gerő Ernő, Farkas Mihály, Kádár János és Rónai Sándor miniszterek és Nagy Imre, a Nemzetgyűlés elnöke.

Desszák János megnyitója után a konferencia egyhangú lelkesedéssel megválasztotta díszelnöké, Rákosi Mátyás miniszterelnök-helyettesé méltatták a konferencia jelentőségét és irányt mutatott munkájának.

Farkas Mihály honvédelmi miniszter politikai beszámolójában vizsgálta a jelenlegi világpolitikai és belpolitikai helyzetet, majd a honvédség fejlesztésének főbb kérdéseire mutatott rá. "Hadseregünk csak úgy felelhet meg az épülő szocialista állam követelményeinek, ha sorain belül továbbnyitja fejét a munkásoktól, forradalmi, marxista-leninista pártja és annak szervezetei" - mondotta Farkas Mihály.

A honvédelmi miniszter beszédét Pálffy György altábornagy, a honvédség felügyelője szervezeti referátuma követte, az értekezlet résztvevői ezután a késő esti órákig tartó hozzászólásokkal vitatták meg az elhangzott beszámolókat.

Vasárnap reggel folytatódott a tanácskozás. Felvett résztvevők között Szalvai Mihály vezérőrnagy, a határőrség főparancsnoka.

A konferencia vasárnap este 6 órát zárta. A résztvevők hétfőn délután több fővárosi nagyüzemet látogattak meg. /MTI/

A Magyar nép egyszerismindenkorra felszámolta a nemzetrontók politikáját. - Ünneplések Sopronban és Sopronkőhidán Bajcsy-Zsilinszky Endre emlékeztetőre

Sopron, november 14.

K8 & Mn/Mn/Hné G4 Négy esztendővel szelődött a fasiszta próbák másodszer is elfogták a magyar ellenállási mozgalmat kiemelkedő alakját, Bajcsy-Zsilinszky Endrét, majd amikor a felszabadító szovjet csapatok feltartóztathatatlanul közeledtek Budapest felé, a menekülő nyilasok magukkal hurcolták és a sopronkőhidai fogházba börtönözték be. Itt játszották el a hadbíróági tárgyalás komédiáját s ezen a magyar szabadságharcosoknak ezt a hősi harcosát halálra ítélték és Karácsony napján kivégezték. A Független Kisgazdapárt emléktáblával jelezte meg azt a helyet, ahol a magyarság nagy vértanuját kivégezték. /Folyt.köv./

K

MTI BELFÖLDI HIREK

B 13. kiadás 1948 november 14 13 óra 10 perc

Időjárásjelentés

& Mi/Mi A Meteorológiai Intézet jelenti november 14-én vasárnap délután:

Szárzaföldünk jórészen újból változékonyra, esőpad-kosra fordult az időjárás, mert az óceáni levegő beáramlása megerősödött. Ezzel együtt a hőmérséklet is emelkedésnek indult. Hazánkban szombaton csak kövös felhő volt az égen. A hőmérséklet általában 3-5 fokkal emelkedett. Az esti órákban megindult felhősödés az éjszakai lehűlést az ország jórészen négyesre, úgyhogy erősebb, a telejmontén mínus 8 mínus 10 fokos fagy már csak egyes déli és keleti megyékben volt. Az éjjel folyamán az ország északi-északkeleti részében kisebb havazás kezdődött. A esőpadék mennyisége nem haladta meg az 5 mm-t.

Budapestn szombaton a hőmérséklet napi középértéke 5.3 fokkal alacsonyabb, a légnemesség napi középértéke 13.4 mm-rel magasabb volt, mint a sokévi átlag.

Budapestn vasárnap délután a hőmérséklet plusz 1 fok, a ten. ereszintre átlagított légnemesség 771 mm, nérsékelten süllyedő irányzatú.

Várható időjárás hétfő estig: Nérsékelten nyugati-délnyugati szél, felhős, ködös idő. Több felé kisebb eső, havascsó. A hőmérséklet emelkedik. /MTI/

/A Magyar nép egyszersmindenkorra felszámolta a nemzetrontók politikáját, ...folytatás./

K8 Mn/Jné/Hné G4

Az emléktáblát vasárnap avatták fel. Ebből az alkalomból Sopronban és Sopronkőhidán nagyszabású ünnepséget rendeztek. Délután a soproni Petőfi-téren a koalíciós pártok tartottak nagygyűlést, amelyen résztvett a többi között Dinnyés Lajos miniszterelnök, Darvas József építés és közmuvelőügyi miniszter, Nyárády Miklós pénzügyminiszter, Négrádi Sándor miniszterelnökségi államtitkár, több országgyűlési képviselő, Papp Géza főispánnal az élén a város és a megye vezetősége, a koalíciós pártok és a népszervek küldöttségei.

A budapesti vendégek a színházépület erkélyén foglaltak helyet, amelyet nemzetiszínű lobogókkal és Bajcsy-Zsilinszky Endre hatalmas arcképével díszítettek. A Petőfi-teret zsúfolásig megtöltötték Sopron város lakosságának és a vármegye minden részéről összerosogott dolgozó parasztság sokszoros tömegei.

A Himnusz után dr. Szabó István, a Kisgazdapárt helybéli szervezetének elnöke megnyitotta a nagygyűlést, majd lelkes óljonzós közben Dinnyés Lajos miniszterelnök mondott beszédet.

/A miniszterelnök beszédét mai B. 2. kiadásunkban közöltük/ K

/Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 14. kiadás 1948. november 14. 13 óra 15 perc

Vizállás jelentés

Az Országos Vizgazdálkodási Hivatal Vizrajzi Osztálya jelenté:

A Duna Esztergomig és Gombosnál apad, máshol árad. Igen alacsony vízállású. A Duna vízének hőmérséklete Komáromnál 5, Budapestnél 5.9, Mohácsnál 6 Celsius fok.

A mai dunai vízállások: Pozsony 202 cm 13 %, Komárom 139 cm 15 %, Esztergom 133 cm 14 %, Budapest 169 cm 15 %, Dunapentele 140 cm 15 %, Dunaölvér 91 cm 11 %, Paks 131 cm 13 %, Baja 194 cm 13 %, Mohács 226 cm 15 %, Gombos 155 cm 21 %, Ujvidék 136 cm 24 %, Zimony 186 cm 27 %.

Gázlómélységek a magyar Dunán: 1745 km-nél 24 dm, 1725.7 km-nél 24 dm, 1720 km-nél 22 dm, 1718.8 km-nél 23 dm, 1714 km-nél 25 dm, 1683 km-nél 22 dm, 1679.5 km-nél 24 dm, 1670 km-nél 21 dm.

A Rába Szentgotthárdnál minus 52 cm 9 %, Győrnél 160 cm 17 %, a Dráva Zákányánál 74 cm 27 %, Barosnál 155 cm 33 %, Drávaszabolcsnál 220 cm 49 %.

A Tisza igen alacsony vízállással Tokajig apad, jobb árad. A Tisza vízének hőmérséklete Tiszabocsánál 2, Tokajnál 4, Szolnokonál 5, Szegednél 7 Celsius fok.

A mai tiszai vízállások: Tiszabocs minus 32 cm 15 %, Váscrosnanány minus 40 cm 15 %, Tokaj 83 cm 27 %, Tiszafüred 56 cm 27 %, Szolnok 28 cm 25 %, Csongrád minus 65 cm 21 %, Szeged minus 5 cm 21 %, Tittel 132 cm 25 %.

A Szamos Csongrádnál minus 6 cm 11 %, A Borsosrád 82 cm 13 %, A Sajó Bányánál 30 cm 11 %, A Hernád Hidacsánál minus 5 cm 7 %, A Berettyó Berettyóújfalunál minus 130 cm 1 %, A Körösök Körösszakállánál minus 6 cm 13 %, Békánál minus 28 cm 11 %, Gyománál minus 80 cm 3 %, A Maros Makónál minus 17 cm 7 %.

A Balaton Siófoknál 67 cm 62 %. /MTI/

K

MTI BELFÖLDI HIREK

B 15. kiadás 1948. november 14. 13 óra 30 perc

/A magyar nép egyszersmindenkorra felszámolta a nemzetrontók politikáját, ... 2. folytatás./

Kö & Mn / Jnó / Hnó Gá. A Lelkes öljenezéssel fogadott beszéd után Darvas József Építő- és Közmunkaügyi miniszter lépett a mikrofonhoz.

/Darvas miniszter beszédét mai B. 10. kiadásunkban közöltük/

Ellentitkár szolt az egybegyűlésekhez.

/Mai B. 5. kiadásunkban közöltük Nógrádi beszédét./

Szűnni nem akaró, viharos öljenezés harsant fel az ellentitkár beszéde után, majd Dávid Ferenc, a Magyar Dolgozók Pártja magyar titkára intóztott lelkes beszéd t a megjelentekhez. A minőségig lelkes hangulatu nagygyűlés a Köztársasági Indulással ért véget.

Közéled után a kormánynek a nagygyűlésen résztvett tagjai Sopronkőhidára mentek át, ahol a fogházban kegyelotes ünnepekként avatták fel Bajcsy-Zsilinszky Endre onlököt megörökített onlökéblát. /Folyt.köv./

Felavatták a Magyar-Szovjet Művelődési Társaság debreceni szőlkházát

Kir & Mn / Hn / Hnó Gá. Debrecen, november 14.

Méretében és berendezésében méltó szőlkházat avatott vasárnap a Magyar-Szovjet Művelődési Társaság debreceni csoportja. A szőlkházavatásra Debrecenbe érkezett Szekesits Árpád köztársasági onlök, akit a hóval borított város határában Domokos János főispán és a város vezetése fogadott.

A szőlkház zsufolásig megtelt nagytermébe érkez köztársasági onlököt meleg ünnepléssel fogadta a közöl kétezerfőnyi közönség. A virágokkal és délszaki növényekkel díszített nagyterem első sorában a magyar honvéd- és rendorküldöttség mellett ott van a szovjet tisztiküldöttség is, valamint a debreceni üzemek ölmunkásai. A pompásan díszített színpadon az onlök tanács tagjai között foglal helyet a budapesti szovjet nagykövetség képviselője, Kulakov Georgij nagykövetségi titkár, valamint Hosen Mihail debreceni szovjet konzul is.

A Vagongyári Egyetértés Onlökkar bev. ztől a magyar és szovjet himnusz t onkálto el, majd dr. Sántha Kálmán egyetemi tanár, a Társaság debreceni onlökének megnyitója után Szekesits Árpád köztársasági onlök onlököt szőlásra és onmondta szőlkházavató ünnepi beszédet. /A köztársasági onlök beszédét mai B. 1. kiadásunkban közöltük./ /Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 16. kiadás

1948 november 14

13 óra 45 perc

"Ázsia népei felkelnek a háborus uszítók ellen" - Ünneplés a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulója alkalmából az Uránia Filmszínházban

FE/Jnó/Hné GÁ gs A VIII. kerületi üzemek és a Magyar-Szovjet Művelődési Társaság VIII. kerületi csoportja vasárnap délelőtt az Uránia Filmszínházban ünnepélyt rendezett a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 31. évfordulója alkalmából. Az Internacionale előnéklése után Földes Mihály országgyűlési képviselő ismertette a Nagy Októberi Szocialista Forradalom és annak tanulságait.

A nagy tapsal fogadott beszéd után Jambhakar, a Hindu Szovjet Társaság Budapeston tartózkodó vezetője beszélt. Elmondotta, hogy az indiai nép is a Nagy Októberi Szocialista Forradalom szellemében harcra szabadságáért. Elmondotta, hogy mielőtt elhagyta Angliát különböző rémhíreket mondtak el a népi demokráciáról és a Szovjetunióról. - Meglátogattuk valamennyi népi demokráciát és a Szovjetuniót - mondotta - és életünkben először éreztük, mi az igazi szabadság. Az imperialisták és esatlógaiak azért hazudnak, azért rágalmaznak, hogy olvasszák a mi népünket a nagy Szovjetuniótól és tőltek. Ez azonban többé nem sikerülhet nekik:

- Ázsia népei nevében jelenthetem ki - emelte fel hangját -, hogy a mi népeink felkelnek a háborus uszítók ellen. A Hindu-Szovjet Társaság vezetőjének beszédét percenként zúgó taps fogadta a közönség lelkesen éltette az emberiség nagy vezetőjét és tanítómesterét, Sztálin generalisszimust.

Az ünnepi beszédek elhangzása után a Nemzeti Színház, az Állami Operaház művészei adtak műsort. /MTI/

A Magyar Gyárépítési Nemzeti Vállalat filmelőadása

IE/IE/Hné GÁ gs Vasárnap délelőtt 11 órakor a Corsó Filmszínházban a Magyar Gyárépítési Nemzeti Vállalat bemutatta műszaki filmjét. Az előadásban jelen voltak azok az építőmunkások, mérnökök és egyetemi tanárok, akik résztvettek a Ganz Villamossági és Hajógyár új épületeinek építési munkájában. Az előadást Gyárfás Miklós, a Magyar Gyárépítési N.V. igazgatója nyitotta meg, majd Török János, a MEMOSZ főtitkára röviden ismertette az építőmunkások feladatait a hároméves tervben. Hangsúlyozta: az, hogy az építkezések költségeit máris jelentős mértékben sikerült lecsorítani, első sorban az építőmunkásoknak köszönhető. A dolgozók ésszerűsítései, a munka jobb megszervezése, az anyagtakarékosság pedig lehetővé teszi majd, hogy az építkezés önköltségét tovább csökkentésük.

/Folyt.köv./

K.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 17. kiadás

1948 november 14

14 óra -- perc

/A Magyar Gyárépítési Nemzeti Vállalat filmelőadása, folytatás./

IE/IE/Hné GÁ gs A Magyar Gyárépítési N.V. első kisfilmje a Ganz Villamossági Gyár kiegészítő és revolverműhelyének építkezéséről készült. Bemutatta, hogyan építették fel a romok helyén az ötemeletes, modern gyárépületet. Ezután "Kötte az állványon" címmel vidém játékfilmet vetítettek, majd a Ganz Hajógyár új hajóműhelyének felépítését mutatták be. /MTI/

/Felavatták a Magyar-Szovjet Művelődési Társaság debreceni színházát, 1. folytatás./

Ni & Mn/Jnó/Hné GÁ gs Szakasits Árpád köztársasági elnök beszédét gyakran szakította félbe tapsvihar. Az avatóünnepély résztvevői lelkesen tüntettek a szovjet-magyar barátság mellett és percenként ünnepelelték a Szovjetunió nagy vezetőt, Sztálint.

Ezután Kulakov Georgij Nikolajev a szovjet nagykövetség titkára, Puskin nagykövét üdvözlését tolmácsolta a szók- ázatás és a debreceni Magyar-Szovjet Művelődési Társaság fennállásának harmadik évfordulója alkalmából. Moltatta azt a hatalmas munkát, amelyet a debreceni Társaság végez a szovjet kultúra terjesztése és a két nép baráti kapcsolatainak elmélyítése terén. Rómutatott arra, hogy Magyarország népe számára csak a szovjet hadsereg győzelme után nyílt meg a lehetőség, hogy maga vegye kezébe sorsának irányítását és baráti kapcsolatokat létesítsen a Szovjetunióval. Nagy feladatok várnak a Magyar-Szovjet Művelődési Társaságra, különösen Debrecenben, mert itt rakták le az új Magyarország alapjait.

- "Még vagyok győződve róla - mondta végül -, hogy a Társaság működése hozzájárul a baráti kapcsolatok további elmélyítéséhez. Erősödjen tovább és éljen a szovjet és magyar nép barátsága.

Szántó Rezső, a Magyar-Szovjet Művelődési Társaság főtitkára rómutatott arra, hogy a magyar nép legszűkebb rétegeiben egyre nő az érdeklődés és a rokonszenv a Szovjetunió iránt. A főtitkár ezután a Társaság nagy emlékművét nyújtotta át a Debreceni MSZMT elnökének, Sántha Kálmánnak, majd a Magyar-Szovjet Művelődési Társaság aranykoszorús jelvényét adta át lelkes taps közepette Szakasits Árpád köztársasági elnöknek és Hósov Mihail debreceni szovjet konzulnak, /Folyt.köv./

Y.

B 18. kiadás

1948 november 14

14 óra 30 perc

/Folavatták a Magyar-Szovjet Képviseleti Társaság debreceni székfoglalóját, 2. folytatás./

Ni & Mn/Jnó/Hnó Gá g s - Éljen a magyar és a szovjet nép elszakíthatatlan barátsága, éljen a magyar nép nagy barátja Sztálin gonoralisszimusz, - mondta végül a főtitkár. A nagygyűlés résztvevői felállva, szünni nem akaró tapsal ünnepeleék a dolgozók nagy vezetőjét, Sztálin gonoralisszimuszt.

Ezután folavatták a Társaság zászlóját. Szabó István országgyűlési képviselő, a MDP vezetőségi tagja, megyei párttitkár, hangsúlyozta, milyen mértékben megsoosmitjuk a nép ellonségeit, olyan mértékben nő a két nép közti barátság. Kifejtette, hogy a Szovjetunió ezt a barátságot vérrel pocsótolta meg akkor, amikor dicsőséges hadseregével felszabadította a fasizta olynomatás alól Magyarországot népet.

A dicsos zászló mudiába az első szepet Szekasits Árpád köztársasági olnök verte be. /Folyt.köv./

Bom József az oszthatatlan szabadság hős harcosa volt. - Emléktűnepség a Lengyel Légio hadbaindulásának 100. évfordulóján

SzK/SzK/Hnó Gá g s A szabadságharcokori lengyel légio hadbaindulásának századik évfordulójának megemlékezése alkalmából a Magyar-Lengyel Társaság vasárnap délelőtt kegyeletes ünnepséget rendezett Bom József tábornok szobra előtt.

A esipős novembori hidegben a Bom József-téren magyar, lengyel és vörös zászlókat longotott a szél. Bom-tábornok szobra előtt a honvédség, a Kossuth Akadémia és a Szabadságharcos Szövetség díszszekasza helyezkedett el, de itt állt az a honvéd díszszekasz is, amely ik a Hadimuzsomban őrzött 19 szabadságharcokoraboli Bom-zászlót a Mártírok-utján és a Bom-uteán keresztül az ünnepség színhelyére hozta.

A Himnus hangjai közben érkezett meg Fiederkiowicz Alfréd, a lengyel köztársaság budapesti követő, Szobonyi Endre, miniszterelnökségi államtitkár a kormány képviselőtében, Mihályfi Ernő, a Magyar-Lengyel Társaság olnöke, Görgényi Dániel vezérőrnagy, valamint a politikai és gazdasági élet számos kiválósága.

Elsőnek Fiederkiowicz követ emlékezett meg a szabadságharcokori Lengyel Légio hadbaindulásának 100. évfordulójáról, majd Bom tábornok érdemeit méltatta. - Az 1848-as forradalom - mondta - a reakció tulerejétől sujtottan elbukott. Később azonban a Nagy Októberi Forradalom, a szovjet nép győzelmes és hősi felkolése a többi népek és államok felszabadításának előfeltételeit is megteremtette. /Folyt.köv./

V.

B 19. kiadás

1948 november 14

14 óra 45 perc

/Bom József az oszthatatlan szabadság hős harcosa volt, ... 1. folytatás

SzK/SzK/Hnó Gá ré

Az olynomott népek szívébe beköltözött a győzelem reménye. A marxizmus-leninizmus oszméjének győzelem teremtette meg azt az erőt, amely az olnult háboruban szemboszállhatott a reakciós erőkkel, a fasizmussal. Lengyelországot, Magyarországot és a népi demokrácia minden nemzetét a hős Szovjet Hadsereg felszabadította az övszázados olynomatás és a reakciós befolyások alól. A népi demokráciák győzelmes utja a szocializmus felé, a Szovjetunióval az ölon, ma az egész világ minden dolgozója reménységének alapját képezi. Bom József tábornok emléke olnulhatatlan, az oszthatatlan szabadság hős harcosa volt, - fejezte be beszédét a lengyel követ.

Ezután Szobonyi Endre, miniszterelnökségi államtitkár a kormány képviselőtében méltatta Bom tábornok érdemeit. - Bom igazi hazafi volt, tudta, hogy a szabadság, a nép felszabadulása egy és oszthatatlan, tudta, hogy Magyarországon a lengyel nép szabadságáért is küzd és törökországboli szabadságharcosokkal is hozzájárul a magyar nép felszabadításához. Bom harcra száz évvel ezelőtt nem érthette el a kívánt eredményt. Lengyelország és Magyarország is a nagyhatalmak között egységül, támasz nélkül igyekezett kivinni a maga szabadságát. Száz év után mindkét népnak sikerült kivinnie szabadságát, sikerült rálopni a szocializmus utjára, mert nem álltak egységül a nagyhatalmak között, hanem mindkettőjük támasztókkául szolgált a nagy Szovjetunió. A magyar és lengyel népet összeköti a közös hagyományuk az olnyilvánulás, hogy együttes hűséggel, barátsággal és népek szövetővel egyaránt állanak a Szovjetunió mellett, szemben minden imperialista törekvéssel. Bom és szabadságharcosok a lengyel és magyar nép közös őrtéke. A magyar kormány a lengyel néppel összeforrvva ünnepli a mai napot és tudja, hogy mindkét szabadságharcos népet által megkezdett ut a Szovjetunió mellett, mindkét nép mind nagyobb előrehaladását eredményezi.

A honvédség novében Görgényi Dániel vezérőrnagy hangoztatta, hogy ma az olnnek az eszo olnnek a megvalósításáért is harcolunk, amelyeket az 1848/49-es szabadságharcok tüztök népeink elő. Önfeláldozó megotartásukat példának kell tekintenünk ma is, hogy abban az esetben, ha veszély fenyegetné szabadságunkat, fegyverrel a kezünkben is helyt tudjunk állani szabadságunk védelmében.

Mihályfi Ernő miniszter a Magyar-Lengyel Társaság nevében méltatta a nap jelentőségét.

Az ünnepi beszédek olnhangzása után a Székességi városi Vésérhelyi Kórus szabadságharcokori dalokat énekelt, majd egymás után helyezték el Bom tábornok szobra előtt a koszorukat. Az ünnepség a magyar és lengyel Himnus hangjaival ért véget. /MTI/

V.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 20. kiadás

1948 november 14

15 óra — perc

Basilides Mária sírkövetése

Hő/Hav/Hnó Gá ró Vasárnap délben zenei életünk legjobbjai jelenlétben ünnepélyes külsőségek között avatták fel a Kerepesi-temetőben Basilides Mária, a nagy magyar énekesnő sírkövét. A sírkő fekete, sima márványkőből készült.

A sírkőnél emlékezett meg Béka László államtitkár Basilides Mára nagyszorú művészetéről.

- Basilides Mária emlékét életműve s élete példája örzi a nép szívében - mondta Béka. - meg fogjuk tanítani a gyermekeken keresztül a holnapi Magyarországunk, hogy az igazi hagyomány tisztelése egyik fő alkotórésze a forradalmi haladásért való szorgalmas harcoknak. Basilides Mária egy személyben volt a zeneirodalom klasszikusainak és Bartók zenei forradalmának legnagyobb szószólója. Nem a sírkőt kereste, hanem tanulni s tanítani egyaránt szeretett és mindig kész volt tudásával a munkásságot szolgálni.

Ezután Főth Aladár, az Operaház igazgatója méltotta Basilides Mária emlékét, majd a jelenlévők az Operaház önkormányzatának gyászdelái közben megkoszorúzták a sírkövet. /MTI/

A néppárti él napjai meg vannak számlálva. - Brankov jugoszláv követségi tanácsos beszéde a bajai délszláv kongresszuson

Tud & Hő/Hav/Hnó Gá ró B a j a , november 14.

A Magyarországi Délszlávok Demokratikus Szövetsége vasárnap tartotta nagygyűlését a bajai ipartestület színházában. A bajai és környéki délszlávok nagy tömegben vonultak fel a nagygyűlésre és az ünnepélyesen feldíszített hatalmas tornát zsufoltság megtöltötték az érdeklődők. A feldíszített épületen transzparensek állították a magyar-jugoszláv nép barátságát és a hűséget a Szovjetunió és Sztálin generalisszimusz iránt. A nagygyűlést Szabovjev Jovo, a Délszláv Demokratikus Szövetség elnöke nyitotta meg. Andrija Hovan országgyűlési képviselő, a szövetség főtitkára beszélt elsőnek. Hangsúlyozta, hogy a hazai délszlávok sorai rendeződtek és a magyarországi délszláv lakosság fegyelmezett egységben, felszerekozva áll a magyar demokratikus államrend mögött. Nekünk nemzetiségieknek - mondta - a Lenin és Sztálin által megjelölt uton kell haladnunk, ha nem akarunk tévedni.

A nagy tapsal fogadott beszéd után a hallgatóság lelkes éljenzése közben Brankov Lázár, jugoszláv követségi tanácsos emelkedett szólásra. Brankov követségi tanácsos ismertette a jugoszláv követség tisztikárának nyilatkozatát, melyben megbélyegozte Titóék áruló politikáját. - Elérkeztünk -mondotta- annak megítéléséhez, hogy a helyzet megkívánja a jugoszláv nép érdekében folyó harc megindítását./Folyt. köv./

K.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 21. kiadás

1948 november 14

15 óra 20 perc

/A néppárti él napjai meg vannak számlálva, folytatás./ Tud & Hő/Hav/Hnó Gá

Titóék elárulták a nemzetközi munkásmozgalmat. Együttműködnek az imperialistákkal. Nem azért harcolt és vörzött a jugoszláv nép, hogy vezetői az imperialisták oldalára állítsák.

Brankov Lázár azután felvetette a kérdést, mi-ben áll Titóék árulása? - A világon ma két tábor van - mondotta - a háború és a béké. A béke táborához tartoznak a Szovjetunió és a népi demokráciák. Ezt a blokkot árulta el Tito. A jugoszláv nép azonban barátja a Szovjetunióknak és a népi demokráciáknak. Ezt tudják Titóék és ezért akarják a helyzetet úgy beállítani, mintha éppen ezek a népek volnának a jugoszláv nép ellenségei. Miközben dicsérik a Szovjetuniót, előkészítik a nyugati imperialistákkal a gazdasági kapcsolatok felvételét, amit később a politikai kapcsolatok felvételé követ.

Jugoszlávia ma nehéz helyzetbe került Tito makessége miatt. Akik a felszabadulás után félreállítottak, ma ismét felütik fejüket, esatlakozva a Jugoszláv Kommunista Párt árulóihoz. Most ezek gyakorolnak nyomást a munkásmozgalom altiprása érdekében. Az igazi kommunisták nehéz helyzetben vannak. A gazdasági helyzet Jugoszláviában rosszabbodott. Míg a zseirosparasztoknak kedveztek Titóék, az országot éhínség fenyegeti. A nép hosszú sorokban áll az élelmiszerüzletek előtt. Akik a Tájékoztató Irada felhívása mellett foglaltak állást, azokat bebörtönözik és kivégzik. Azonban a szuronyok hogyan nem lehet sokig élni. A néppárti él napjai meg vannak számlálva és a kivezető ut az erőteljes harc Titóék ellen.

Brankov intő szövevel fordult a hazai délszlávok felé, akiknek سراiban Tito ügynökei igyekeznék az egységet megbontani. - Egyetlen ut áll előttünk - mondotta - a sztálini ut. Ezen az uton vezetői Rákosi Kátyás a magyar dolgozók millióit, az az oró, amely eddig megsemmisített minden ellene töre erő, meg fogja semmisíteni Titókat is.

Brankov Lázár beszédén a hatalmas tömeg szünni nap akoré lelkes tapsal és megismétlődő éljenzéssel fogadta. Azután Ljuba Mirkovics a Délszláv Néi Szövetség titkára, majd Dusan Vidovics - őrnagy, katonai attasé szólalt fel.

Az elhangzott beszédek után határozati javaslatot fogadtak el, amely mohácsi gyűlés határozati javaslatához hasonlóan állást foglalt a mai jugoszlávi helyzetrel szemben.

A nagygyűlés résztvevői elhatározták, hogy táviratban üdvözlik Sztálin generalisszimust, Rákosi Kátyást és Szekasits Árpád köztársasági elnököt.

A lelkes hangulatban lefolyt nagygyűlést Szabovjev Jovo elnök szövele zárta be. /MTI/

K

MTI BELFÖLDI HIREK

B 22. kiadás

1948 november 14

16 óra 15 perc

Novemberben 2,5 millió közmunkásra - 6.000 embert foglalkoztatnak árvizvédelmi, utóépítési munkáknál

KM s N1/Gy/Ené GA A hároméves terv keretében az építés- és köz-munkügyi minisztérium 2,5 millió forintot fordít november hónapban közmunkák végzésére. Ennek az összegnek nagyobb részét, több, mint másfél milliót, a megkezdett árvizvédelmi munkálatok folytatására fordítják. Népi demokráciánk mindent megtesz, hogy kiküszöbölje az árvízveszélyt és megszüntesse a parasztságunkat időnként ajtó előli esapásokat.

Az áramtosító társulatok államosításával megindult a védelmi munkák tervszerű központi irányítása. Különböző nagy lendülettel folynak a munkák a tavaly árvízajította Szatmár-Beregvár-megye területén. Megerősítik és felemelik a Tisza töltséit és szabályozzák a kisebb folyók, patakok medrét. Ebben a megyében 310.000 forintot fordítanak a munkások bérének kifizetésére. Borsod-megyében tovább folyik a Tisza védőtöltésének megerősítése, 250.000 forint munkabérekültséggel. Ezenél az összegeknél természetesen sokkal többet fordítanak az árvizvédelmi munkálatokra, hiszen a munkabérek mellett még anyagbeszerzési költségek is vannak.

Az árvizvédelmi munkálatok mellett ebben a hónapban is folytatják az utak javítását, sőt új bekötőutakat is építenek. A jásznagysun-szolnokmegyei Szakállaspusztá és Csépa község parasztságának régi kívánsága teljesül, végre megépítik a bekötőutat. Számukozás lakói is boldogok, meglesz a bekötőút egészen Jászborényig. De nemcsak ebben a megyében, hanem az ország más részein is javítják az utakat, építik azokat a bekötőutakat, amelyek a parasztság érdekeit szolgálják s amelyek megépítésére az olmult rendszer néppellonos kormányzata nem volt hajlandó.

Az öntözéses gazdálkodás elősegítésére és bevezetésére is megtörténtek már a lépések, addig is, amíg a tízéves öntözési terv végkép meg nem oldja a szárazságnak kitett vidékek öntözéses gazdálkodását. Novemberben folytatják a hódmezővásárhelyi öntözőrendszer építését. A hajdúvármegyei Nádudvaron 40.000 forintos munkabérekültséggel épül öntözőrendszer, a hortobágyi főcsatorna építésére is tovább folynak a munkálatok.

A szegedi Móra-város lakásai nedvesek a felszivárgó talajvíz miatt. Ezenek víztelenítésére 40.000 forintot irányoztak elő november hónapban

Az e havi közmunkáknál körülbelül 6.000 dolgozót, - legnagyobb részét kubilaut - foglalkoztatnak. A hároméves terv - a mindenki által felmérhető alkotások mellett - munkálatokat ad a főlakmunkások szociális is. /MTI/ V.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 23. kiadás

1948 november 14

17 óra - perc

Petőfi költészete a szabadságért küzdő népek szellemi fegyvere lett - Lányi Sarolta előadása a Petőfi Társaságban

D/Sp/Ené GA A Petőfi Társaság vasárnap délelőtt a Magyar Tudományos Akadémián **fololvásó** ülést tartott, amelyen Lányi Sarolta "Petőfi válogatott műveinek orosznyelvű kiadása" címen tartott előadást.

Rámutatott arra, hogy az orosz műfordítókat már évtizedek óta foglalkoztatja Petőfi verseinek oroszra való átültetése. Még a huszas évek elején Zajackij szovjet költő lefordította Petőfi husz legismertebb politikai versét. Egy másik kiváló műfordító Oszip Runcer pedig Petőfi kedvéért tanult meg magyarul. Kevésbé a második világháború előtt már terjedt mos Petőfi-fordítás készült el a sztálini moszkvai Szépirodalmi kiadónál. A Nagy Honvédő Háború alatt jelleg meg Pervomajszkij Petőfi-fordításainak gyűjteménye ukrán nyelven, valamint egy kisebb versgyűjtemény oroszul, amelyben főként Petőfi németellenes szabadságharcos verseit, a honát féltő "haragos Petőfi" költeményeit tartalmazta. Így lett a mi Petőfink költészete a szabadságért küzdő népek szellemi fegyvere a szabadságot lábbal tipró fasizmus ellen.

A szovjet hadsereg győzelme megteremtette a lehetőséget annak, hogy a széles tömegek is megismerkedhessenek Petőfi költeményeivel. 1946 elején "Válogatott versek" címmel jelent meg Petőfi 22 leggyönyörűbb költeménye száz ezer példányban, ugyanekkor teljes erővel megindult a munka egy részletesebb Petőfi-kiadás előkészítésére. Ebben a munkában a Szovjetunió legkiválóbb költői és műfordítói vettek részt a csakhamar elkészült "Válogatott Petőfi", amely 192 Petőfi-verseket, köztük a teljes "Hódolat" című költeményt János Vitéz tartalmazza. Helyet kapott a kötetben Petőfi prózája is, például az "Utazások", "Naplójegyzetek 1848-ból", valamint a költő több levele. Tihonov, Martinov, Levik, Paszternák, Csukovszkij, Obradovics, Vera Inber, Zehnovszkaja költői és műfordítói tehetségük teljes latbevetésével fűredestek azon, hogy minél tökéletesebben, minél szebb orosznyelvi kövvetítsék Petőfi anyira jellegzetes sajtós szöveg és mélyen, emberien, megállavás nélküli forradalmi költészetét. A Szovjetunió óriási olvasótáborra lelkes szeretettel fogadta Petőfi válogatott műveit és annak az árgépjátékának a kritika is visszhangot adott. A huszszeros példányszám már elfogyott, most készül a második kiadás, valamint a János Vitéz ifjúsági kiadása.

Hálával gondolunk szakra, akiknek odaadó munkája létrehozta a szép fordításokat - fejezte be Lányi Sarolta előadását - a köszönettel tartozunk a szovjet kultúra irányítóinak, akik a kötet megjelenését előmozdították.

/Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 24. kiadás 1948 november 14 17 óra 30 perc

/Petőfi költészete a szabadságért küzdő népek ... folytatás./

D/Sp/Hné Gá

A demokráciára öbredt, felszabadult, dolgozó magyar nép büszke öndudattal fejlesztik ki azt a meggyőződésünket, hogy az orosznyelvű Petőfi-kötet értékes és megbecsült ajándék nagy barátunk, a Szovjetunió olvasótömegéi számára. /MTI/

"Vidámabb szívvel, több optimizmussal térek haza Franciaországba" - Paul Eluard nyilatkozata magyarországi benyomásairól

D/Hné/Hné Gá Paul Eluard, a francia ellenállási mozgalom lángoló szava költője immár közel egy hete tartózkodik Magyarországon, ahol a magyar dolgozó és kiváló költőnek, a munkásmozgalom tánterít-hatatlan harcosának kijáró tisztelettel és szeretettel fogadták. A Magyar Távirati Iroda munkatársa felkérte az őszhajú, de fiatalos tekintetű, nagy francia költőt, hogy megkérdezzék: mit látott, tapasztalt Magyarországon.

- Jól felhasználtam a rendelkezésemre álló időt - mondotta Eluard. - Alaposan meg akartam ismerni Magyarországot és azt az építő munkát, amelynek híre elterjedt már az egész világon. Jár-tam az üzemekben, ellátogattam a magyar falvakba, fenn voltam a Szabad-ság-hegyen, hogy megnézzem az Uttörő Vasutat, Görö miniszter a nagyszor-rú alkotását, amely azt bizonyítja, hogy a magyar demokrácia mennyire törődik az ifjúsággal. Nagyon öreg kerek és tanulmányosak voltak az üze-mek, azok a beszélgetések, amelyeket a gyárakban dolgozó munkásokkal és munkásnőkkel folytattam. "A mi gyárunk ez" - mondták minduntalan a beszélgetés közben a látszott rajtuk, mélyen átérzik a nagy fordulat döntő jelentőségét, tudják, hogy a gyár, ahol dolgoznak, az áru, amelyt terelnek, most már visszavonhatatlanul az övék.

- De akár az üzemekben, akár a vidéken jár-tam, mindenütt főként egy dolog ragadta meg a figyelmet: derűs, mosoly-gó arcok, megbiztos tekintetek fogadtak, örömtel, ennek a nemrég még reménytelenül hűvös, porig alázott országnak a népe hisz a jövőjében s ko-ményen dolgozik ennek a jobb jövőnek, a szocializmus megvalósításáért.

- Ez az optimizmus, ez az alkotó lendület engem is magával ragadott. Magyarországi látogatásom után nagyobb hittel, ko-ményebb harc elszánttsággal, vidámabb szívvel és több optimizmussal té-rok vissza Franciaországba. /Folyt..köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 25. kiadás 1948 november 14 17 óra 30 perc

/Vidámabb szívvel, több optimizmussal... folytatás./

D/Hné/Hné Gá A francia eseményekre terelődik a beszélgo-tés. A költő halk, szelíd hangja céloosan keményre válik s különös-tűz gyul ki a szemében: "A szombati általános sztrájk s az Ujsági-ró Szövetség szolidaritási nyilatkozata megmutatta, hogy a francia közvélemény me ugyanolyan egységes, mint a német megszállás idején volt. Moch esendőreinek sortűze nem féltelíti meg a francia népet, ol-lonállásnak ugyanazt a meg nem alkuvó harcos szol-lo-lyt tereszt fel a francia tömegekben, mint az 1940 november 11-én el-dördült emlékeztető sortűz, amelyet a német katonaság adott le a tűn-tető francia ifjuságra s amely jelt adott a német fasizmusmal szem-ben minden eszközzel való ellenállásra."

- A viszontlátásra Francia országban! - bu-csuzik. - Remélem mielőbb eljön az a nap, amikor a francia munkások is büszkén, boldogan mondhatják a külföldi látogatóknak: "Ez a gyár immár a miénk". /MTI/

/Felavatták a Magyar-Szovjet Képviseleti Társaság debreceni székházát, 3. folytatás./ Kir & Hné Gá

Az ünnepségről táviratban üdvözölték Sztálin generalisszimusz. "A Tiszántul demokratikus népe - hangzik a távirat - a dicsőséges szovjet hadsereg által először felszabadított és az új Magyarország első fővárosává lett Debrecenből hálás köszönetét és forró szeretetét küldi Sztálin generalisszimusznak, a békeszerető né-pek nagy és bölcs vezérének."

Az ünnepség a Internacionáléval ért véget. A székházavatás után megnyitották a szovjet írók magyarkiadású könyveiből rendezett kiállítást, a Tiszántuli Táj-egység Képképzőművészeti és a Bolygóképzőművészeti. /MTI/

A magyar ipar újabb diadalünnepé. - Kerezeg államtitkár felavatta a debreceni gázgyárat

Kir & N./Hav/Hné Gá Debrecen, november 14.

Nagyszabású ünnepség keretében Szekács László köztársasági elnök jelenlétében avatta fel vasárnap délután Kerezeg Imre iparügyi államtitkár az újjépített debreceni gázgyárat. A felavatás ünnepség a gázgyár székházában folyt le.

/Folyt.köv./ V.

B 26. kiadás

1948 november 14

17 óra 45 perc

/A magyar ipar újabb diadalnapja, folytatás./

Kir & NÁ/Hav/Hné Gá ró Maltranezi László, az üzemi bizottság alelnöke megnyitó beszédében hangsúlyozta, hogy a gyár termelése a felavatás után 250 százalékkal nagyobb lesz, mint a háború előtt volt. A gázgyárral egy telepon levő villanytölp áramtermelője 29 százalékkal emelkedett. Az elektromos áram önköltsége jelentősen csökkent. Míg 1947-ben 8730 kaloriára volt szükség egy kilowatt áram előállításához, 1948-ban az a mennyiség 7147 kaloriára csökkent, ami havonta 58.000 forint megtakarítást jelent.

Kerecsig Imre iparügyi államtitkár mondott azután ünnepi beszédet. Hangsúlyozta, hogy a debreceni gázgyár felavatásának egészen különleges jelentősége van. A gyár helyreállítását Bán Antal reakciós iparügyi miniszterium elszabotálta. Az új iparügyi miniszterium első feladatának tekintette a helyreállítást és üzembehelyezést.

Az iparügyi államtitkár a továbbiakban rámutatott arra, hogy a nehézipar fejlesztése és a hazai nyersanyagbázisok kiszélesítése egész nemzetgazdaságunk fejlesztésének alapja. A nehézipar fejlesztése nélkül nem lehetne kiemelni a falut a szűz és elmaradottságából. A nehézipar fejlesztéséhez szükséges a hazai nyersanyagok fokozott feltárása és a meglévő nyersanyagok fokozott felhasználása Magyarországon. Földje még nagyon sok olyan kincset rejt magában, amelyről nem tudunk. Sok olyan nyersanyag van, amelyet nem használnak fel kellőképpen. Ezért törvényszerűen és rendszeresen átlatjuk az ország földjét, hogy megtaláljuk az elmulasztott bányászati területeket azon a téren. A föld feltárás kincsei ma a dolgozó tömegek érdekében szolgálnak.

Kerecsig Imre iparügyi államtitkár azután rámutatott annak jelentőségére, hogy a népi demokráciának sikerült a magyar szénből gyártott kokszokkal a diósgyári nagy olvasztóban vasat előállítani. A debreceni gázgyárban épített Didier-komencéval folytatják az azokat az üzemi kísérleteket, amelyeknek célja a magyar barnaszén legjobb felhasználása. Bár a barnaszén termelésben harmadik helyen vagyunk Európában, komoly szénfeldolgozó iparunk még nincs. A barnaszén kokszosításával értékes gázt, nagy fűtőértékű kokszot és a szerves vegyiipar számára fontos alapanyagokat lehet nyerni. További eredmény, hogy a háztartási fatüzeléssel már fokozatosan átérhetünk a füst- és korommentes gáztüzelésre, illetve koksztüzelésre. A debreceni gázgyárban lefolytatandó kísérletek alapján döntik majd el, hogy az öt éves törvényben az ipar fejlesztése érdekében ezen a téren milyen beruházásokat kell megvalósítani.

/Folyt. köv./

V.

B 27. kiadás

1948 november 14

18 óra -perc

/A magyar ipar újabb diadalnapja, 2. folytatás./

Kir & NÁ/Hav/Hné Gá ró Kerecsig Imre államtitkár azután hangsúlyozta, hogy a barnaszén feldolgozása módját ad arra is, hogy a gyár ipar üzemeltetése helyett nagykalóriájú kőszént használjanak és a megtakarított olajat más fontos célokra fordítsák. Szólt azután az államtitkár a szakmai kiképzés és továbbképzés, az általános műszaki színvonal felemelésének fontosságáról, majd hangsúlyozta, hogy mindezeket az eredményeket nem érhetjük volna el, ha nem szabadított volna fel bennünket a Szovjetunió és hadserege. Minden új gyáralkotás, amelyet rendelkezésünkre átadunk, a népi demokráciát és a népi háborút erősíti - mondotta befelé fordulva az államtitkár.

A gyár dolgozói percekig lelkesen ünnepezték a Szovjetunió és vezetőit, Sztálin generalisszimust és Rákosi Mátyást, a magyar dolgozó vezetőit.

Kerecsig Imre államtitkár azután kitüntető okleveleket adott át azoknak a dolgozóknak, akik munkájukkal hozzájárultak a gyár gyors újjáépítéséhez. Losinszky Tibor igazgató és Kálmán András hűségdíjazott a Magyar Munka Érdemrendjének ezüst fokozatát kapta. Erdélyi Sándor, Sarkadi Lajos, Mészai István és Paliga József a Magyar Munka Érdemrendjének bronz fokozatát kapta. Több dolgozó miniszteri elismerésben részesült.

Az újjáépült gázgyárat Debrecen város közönsége nevében Hónos János polgármester vette át. A hazánújjáépítő csoport nevében Erdélyi Sándor megígérte, hogy továbbra is türelmen és hűséggel szolgálja a népi demokráciát és dolgozik tovább a szocializmus megvalósításán.

Szakasits Árpád köztársasági elnök rövid felhívásában hangsúlyozta, hogy eddig elért eredményeinket a diósgyári nagy olvasztó üzemének, a Magyar Dolgozók Pártjának köszönhetjük. Előkeztetett arra, hogy a Magyar Dolgozók Pártja vezeti a magyar dolgozókat a szocializmus felé. Az avatónapi ünnepség után a köztársasági elnök résztvett az üzemi dolgozók közös ebédjén.

Debrecen dolgozói a mai naptól kezdve a nap minden órájában hozzájutnak a háztartási gázhoz. Az újjáépített gyár napi 10.000 köbméter gázt szolgáltat. Ez a mennyiség újabb fogyasztók bekapcsolását is lehetővé teszi. /MTI/

V.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 28. kiadás 1948. november 14. 18 óra 15perc

Vad öki szakszervezeti összehívó vezetőségi ülésok

Kir SJ/SJ/Iné Gá ró Borsod-Gömör-vármegye szakszervezeti vezetői vasárnap délelőtt Miskolcon összehívó vezetőségi ülést tartottak. Jókai József, a Vasas Szakszervezet elnöke megemlékezett a XVII. szakszervezeti kongresszusról és kiemelte azt az elismerést, amellyel a kongresszuson résztvevő külföldi kiküldöttek hazájukba visszatérve beszámoltak a budapesti kongresszusról. /amelyben

Az összehívó vezetőségi ülés után egyhanguan határozati javaslatot fogadott el, felfozottabb részt kívánván a kormánytól, kéri, hogy távolítsák el a közhivatalokból a népelleneseket, vessenek véget a Mindszenty-féle klerikális haszáruló politikának, rendszabályozzák meg azokat a kálák-olmokat, amelyek szabotálásukkal veszélyeztetik az ország dolgozó népének ellátását.

Makón a csanádmegeyi szakszervezetek tartottak összehívó vezetőségi ülést. /Folyt.köv./

Megegyorsítják a métravidéki erömüvet tápláló lignitbánya építkezését

PG/Sp/Iné Gá ró Vasárnap átadták a forgalomnak a Selyp-Petőfi bányatelepi négykilométeres összekötő vasutvonalat. Ez a vasutvonal lehetővé teszi, hogy a Petőfi-Bánya építkezése gyorsabban haladjon, mert addig az építkezéshez szükséges minden anyagot Selypről autón kellett odaszállítani.

Kiépülés után a Petőfi-Bánya lesz az eddig Rézsasszentmártonban bányászott lignit legnagyobb termelési helye. Ez a lignit - amely nagy nedvességtartalma miatt mára nem használható - fogja táplálni az ország épülő legnagyobb villamoscentrálóját, a métravidéki Erömüvet, amelynek termelése annyi lesz, mint amennyi villamosenergiát ma Budapest fogyaszt. Az új bánya lényegesen kezelebb fokozk az erömühez, ami olcsóbbá teszi majd a villamosenergia előállítását. /MTI/

V.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 29. kiadás 1948. november 14. 22 óra 05 perc

Időjárásjelentés

A PI/PI Ó A Meteorológiai Intézet jelenti november 14-én, vasárnap este:

Európa legnagyobb részén a változó, szeles, csapadékos idő tovább tart. Hazánkban a hajnalban megindult havazás a keleti országrészekben napközben is folytatódott, úgyhogy ott a talajt már több centiméteres hóréteg fedi. Reggel hét órától este hét óráig Nyíregyházán 8, Debrecenben 6 mm, csapadékot mértek. A Dunántulon néhány helyen kisebb eső hullott. A nyugatról előrenyomuló nyhó tengeri légtömeg hatására Pécsen, Szombathelyen 7, Sopronban, Keszthelyen, Baján 5 fokig emelkedett a hőmérséklet, ezzel szemben az Alföldön egész nap a fagypont alatt maradt.

Budapeston vasárnap este 21 órakor a hőmérséklet 1 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 773 mm., mérsékelt, ten emelkedő irányzatú.

Várható időjárás hétről estig: Mérsékelt nyugati, északnyugati szél, felhős, ködös idő, többfelé eső, havas eső, a hőmérséklet, főleg keleten, emelkedik. /MTI/

A pécsi Szent Mór kollégium diákjainak állásfoglalása Mindszenty ellen

Kir & NÁ/Hav/Go Ó P 6 s, november 14./MTI/ A pécsi Szent Mór katolikus kollégium ifjúsága a következő nyílt levelet intézte a magyar püspöki karhoz:

"Az utóbbi hetek eseményei újra felvetették egyházunk és az állam viszonyának kérdését. Egyházunk válaszüthoz érkezett: a reakció politikai képviselőjévé válik-e, vagy megtisztultan visszatér az igazi krisztusi utra. Ugy érezzük, hogy egyházunkkal szemben követelnék el bünt, ha most nem emelnék fel szavunkat. A püspöki karhoz fordulunk. Főpapjainktól várjuk, hogy megteremtsék a katolikus hívek lelki békéjét. Levelünk megírására az egyetemes katolicizmus sor- sa iránt érzett féltelünk köztet bennünket. Hogyan aggódnánk egyházunk és az egyetemes katolicizmus jövője miatt, hiszen mindannyian egyházunk közösgünk növendékei, kongreganisták, katolikus egyetemisták vagyunk. Szüleink, lelkiatyáink oltották belénk mély hitünket, az egyház iránti ragaszkodásunkat. Hogyan aggódnánk, amikor a magyar katolicizmus egész súlyos felhők tornyosulnak.

Mi kimondjuk azt, ami sokmillió magyar katolikus lelkére nehezedik: egyházunkat vezetői veszélybe sodorják! Talán az állam, a demokrácia zudította ránk a veszélyt? A teljes és háberitlan vallásszabadság, vallási meggyőződésünk megbecsülése, sok-sok barbár módon lerombolt templom áldozatos újjáépítése, egyházunknak nyújtott bőkezű segítség válaszolja erre: nem! /Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 30. kiadás 1948. november 14. 22 óra 45 perc

/A magyar nép egyszersmindenkorra felszámolta...3.folyt./ Kő/Er/Mk

A sopronkőhídei ünnepségen a soproni nagygyűlésen résztvett kormányfőriakon kívül megjelentek Dobi István földművelésügyi miniszter, a Független Kisgazdapártelnök, Dulin Jenő és Orner Alfréd államtitkárok és ott volt özvegy Bejosi-Zsilinszky Andráé is. Az ünnöplők a fogházudvarban gyűltek. A vasutas-zonokar eljátszotta a himnuszt, majd Nyárádi Miklós pénzügyminiszter mondotta el emlékbeszédét. *Lorszagos*

/A pénzügyminiszter beszédét mai B.6. kiadásunkban közöltük./

A miniszter a beszéd után leleplezte a fogház falán elhelyezett márványtáblát. "Bajosi-Zsilinszky Endre, a magyar szabadság vértanúja" hirdeti az emléktábla felirata. Felső sarkában horvátul idézet olvasható: "Si fractus illabatur mundus, ne impavidum ferient ruinae" /"Ha darabokra is hull a világ, nem félemlitenek meg a romok."/

A leleplezés után a vasutas zonokar gyászindulót játszott, majd Dulin Jenő államtitkár az igazságügyi kormányzat nevében átvette az emléktáblát. Hangsúlyozta, hogy Zsilinszky Endrét szeretőnk és oszadálnunk kell és halásáknak kell lennünk azért, hogy életével juttatott pocsót arra a halhatatlan eszmére, amelyért utolsó lehelletéig küzdött s amelyet nagy örökségként hagyott ránk.

Ezután az emléktábla megkoszoruzása következett. Koszorút helyeztek az emléktáblára a kormány nevében Dinnyés Lajos miniszterelnök, a Kisgazdapárt nevében Dobi István földművelésügyi miniszter, az igazságügyminiszter nevében Dulin Jenő államtitkár, Sopron vármegye nevében Pap Géza főispán, Sopron város nevében Fábján Lajos polgármester, továbbá a terpei körület, valamint Szatmár és Szabolcs képviselői. A Magyar Dolgozók Pártja nevében Horváth Imre városi titkár koszoruzta meg az emlékművet és ugyanakkor megemlékezett arról a két kommunista mártírról, Pataki Istvánról és Csopak Jánosról, akik éppúgy, mint Bajosi-Zsilinszky Endre életüket adták a magyar szabadságért. Megkoszoruzták továbbá az emlékművet a Nemzeti Parasztpárt, a Honvédség, a Szabadságharcos Szövetség, a Műegyetem és más társadalmi egyesületek képviselői. Utána a két kommunista mártír emléktábláját koszoruzták meg.

A kegyeletos ünnepség a Szózat hangjaival ért véget.

Az ünnepség után a jelenlétűk megtekintették a fogháznak azt a két celláját, ahol Bajosi-Zsilinszky Endre raboskodott s ahol utolsó óráit töltötte. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 31. kiadás 1948. november 14. 23 óra 20 perc

Szakszervezeti értekezlet Pécsen

Kir & NÁ/Hav/Mk Ö P é c s , november 14.

A pécsbányai szakszervezetek vasárnap tartották megyei értekezletüket a pécsi szakszervezeti székházban. Az értekezleten megjelent Harustyák József, a Szakszervezeti Tanács elnöke is. A Himnusz hangjai után Klotz Alajos, a Szakmaközi Bizottság elnöke mondta a megnyitót. Javaslataira egyhangú lelkesedéssel táviratban üdvözölték Rákosi Mátyást. Ezután Horváth Gyula, az MDP nagypécsi szervezőténak titkára üdvözölte a párt nevében az értekezletet, majd Harustyák József tartott beszámolót a szakszervezeti kongresszusról. Hangsúlyozta, hogy egész gazdasági és politikai életünk a termelésen nyugszik. A magyar népi demokrácia politikai és gazdaságpolitikai vezetése komolyan és becsületosan be akarja tölteni azt a feladatot, amellyel a tömegok megbízták. Egész jövőnk azon múlik, hogy a termelésben, egyéni munkánk elvégzésénél egész magatartásunkkal átörözzük: az az ország most már valóban a miénk és éppen ezért most már úgy gazdálkodunk, úgy dolgozunk, hogy azt a munkát önmagunknak végezzük. Előre a Magyar Dolgozók Pártjával és annak élén Rákosi Mátyás elvtársal! - fejezte be lelkes tapsokkal fogadott beszámolóját Harustyák József.

Az értekezlet résztvevői helyükről felállva hozzászóló tapsal ünnepelték Rákosi Mátyást, majd egyhangú lelkesedéssel határozati javaslatot fogadtak el. E szerint szervezettobbe és szorosabbá tesszik a pécsi szakszervezeti munkásság kapcsolatait a Magyar Dolgozók Pártjával, erősítik az ideológiai felvilágosító munkát az ipari és szellemi munkásság körében, a következő évben főfeladatnak a minőségi munka megvalósítását tartják szem előtt és kifejlesztik a brigádmozgalmat. A szociális nevelés érdekében Pécsen állandó szakszervezeti iskolát létesítenek és sürgős értekezlet intézkedéseket követelnek a nyugati imperialisták balszövetségesei, Mindszenty és követői ellen.

Drák Liviának, a Magánalkalmazottak Szakszervezete elnökének zárószavai után az értekezlet az Internacionális elnöklésével ért véget. /MTI/

Örizzetbe vettek egy valutázó oспорos-plébánost

Kir & NÁ/Hav/Mk Ö P é c s , november 14.

A Pécsi Hétfő jelentése szerint a mohácsi rendőrség tudomására jutott, hogy Reif János bári oспорos-plébános idegen valutát rejtget lakásán és rendszeresen üzérkedik valutával. A nyomozás során lakásán amerikai dollárokat találtak. Az oспорos boismerto, hogy a valutát nem jelentette be az illetékes hatóságoknak és dollárokkal rendszeresen üzérkedett. A rendőrség örizzetbe vette és bakiérto a mohácsi rendőrkapitányságra. /MTI/

B 32. kiadás

1948. november 14.

A pécsi Szent Mór kollégium diákjainak állásfoglalása Mindszenty ellen

Kir & NA/Hav/Mk Ö

P é c s e , november 14.

A pécsi Szent Mór katolikus kollégium ifjúsága a következő nyílt levelét intézte a magyar püspöki karhoz:

"Az utóbbi hetek ostromnyoi újra felvetették egyházunk és az állam viszonyának kérdését. Egyházunk válaszüthoz érkezett: a reakció politikai képviselőjévé válik-e, vagy megtisztultan visszatér az igazi krisztusi utra. Ugy érezzük, hogy egyházunkkal szomban követnénk el bünt, ha most nem emelnék föl szavunkat. A püspöki karhoz fordulunk. Főpapjainktól várjuk, hogy megteremtsék a katolikus hívők lelki békéjét. Levelünk magirására az egyetemes katolicizmus sorsa iránt érzett félelmünk készlet bennünket. Hogyne aggódnánk egyházunk és az egyetemes katolicizmus jövője miatt, hiszen mindannyian egyházközösségünk növénydélői, kongreganisták, katolikus egyetomisták vagyunk. Szülőink, lelkiatyáink oltották belénk mély hitünket, az egyház iránti ragaszkodásunkat. Hogyne aggódnánk, amikor a magyar katolicizmus egészen súlyos felhők tornyosulnak.

Mi kimondjuk azt, ami sokmillió magyar katolikus lelkére nehezodik; egyházunkat vezetői veszélybe sodorják! Talán az állam, a demokrácia zúdította ránk a veszélyt? A teljes és háborítatlan vallás szabadság, vallási magozdulásaink megbecsülése, sok-sok barbár módon lerombolt templom áldozatos újjáépítése, egyházunknak nyújtott bőkezű segítség válaszolja erre: nem!

Ennél százszorta nagyobb veszély fenyeget, belső láz tört reánk, saját sorainkból valók a veszély felidézői. A szószékről a krisztusi szorotot helyett a politikai gyűlölködés hangja szól. Szentsegimadásunkat a népráalom elleni uszítás oszofolja meg. Nagymultu ifjúsági szervezeteink hitbuzgalmi tövékonységét egyre inkább illegális oszövészek váltják föl. A jámbor hívők helyett templomeinkat a régi, gyászos időköt visszaidézó politikai beszédekre és, alszont farizeusok lopik el és még számos példáját lehetne felsorolni szent hitünk megosufolásának. Mintha bizony politikai párt lenne az egyház és nem az egyetemes omboriség üdvözlésének munkálója!

A gyűlölet könnyelműen szított lángja olykor-olykor már magasra esep. Emlékozzunk csak: Nemrégiben a hitlerhordék barbár dúlásai időjén ugyanazok gyújtottak könyvekből és ujságokból máglyát, akik később kegyetlenül gyilkolták halomra egyházunk há papjait is.

Kisértheti ez a szellem a magyar katolicizmust is? A gyűlölet sugallmazója nem más, mint Mindszenty bíboros érsek. Ő az, aki főpap létére politikai párthadakat akar szervezni demokráciánk megbontására, valamennyi magyar boldogabb jövőjének elrablására.

Mi, ifjak a jövőnek élünk. Mögöttünk háboru és nyomorúság, tengornyai vér és szorvadás, de jelenünk már biztató és jövőnk, a demokrácia által biztosított jövőnk tele fényes kilátásokkal.

/Folyt. köv./

B 33. kiadás

1948. november 14.

23 óra 40 perc

A MINSZ pécsi csoportjának diszgyűlése

Kir & NA/Hav/PM Ö

P é c s e , november 14.

A Magyar Ifjúság Népi Szövetségének pécsi csoportja a Demokratikus Ifjúsági Világszövetség hároméves fennállása alkalmából diszgyűlést tartott többszáz diák részvételével. Az elnöklő Nádasi László tanár megnyitó beszédében köszöntötte az Ifjúsági Világszövetséget.

Nagy Gyula felszólalásában hangoztatta, olyan ifjúságot akarunk nevelni, amely megörösíti a világ demokratikus erőinek békefrontját és olszantan küzd a háborura spekuláló imperialiszmussal. A magyar ifjúság a munkában és harcban a Komszomol tagjait tekintve példaképek.

Tolács László, a MINSZ megyei titkára arról beszélt, hogy a tanulóifjúság munkaversenyt indított, tanulóköri köröket szervezett, amelyek szép eredményt működnek. Vannak azonban olyan reakciós szellemű tanárok és diákok, akik el akarják gáncsolni az ifjúság lelkes munkáját.

A gyűlés résztvevői végül tiltakozó táviratot intézték a miniszterelnökhöz, amelyben követelik Mindszenty uszító hadjáratának azonnali megszüntetését. /MTI/

/ A pécsi Szent Mór kollégium, stb. folyt. / Kir & NA/Hav/PM Ö /

A mi megújodott országunkban a magára talált magyar nép biztosítja számunkra a tanulást, a jobb élet soha nem tapasztalt lehetőségeit. A magyar katolicizmusnak kell, hogy elegendő erője legyen egyházunk végzetének elkerülésére.

Mindenekelőtt püspökeinktől várjuk a bátor állásfoglalást. Azt kérjük tőlük, vossenek véget Mindszenty bíboros érsek bajthozó szereplésének. Bizton hisszük, hogy ezt várja tőlük minden becsületes katolikus ifju, egyházunk minden há fia és az egész magyar katolicizmus.

Az aláírásokkal ollátott nyílt levelünk egyik példányát a kollégium ifjúsága a magyar püspöki karnak a primási hivatal címén Esztergomba, másik példányát a Magyar Ifjúság Népi Szövetségnek Budapestre küldte el. /MTI/

V e g e